

KANCELARIA PREZYDENTA
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

SEKRETARZ STANU
Małgorzata Paprocka

BPU.0701.20.2020

Warszawa, 4 czerwca 2021 r.

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	10 -06- 2021
ZAL.	NR. ....

Pan Maciej Taborowski
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Szanowny Panie Rzeczniku,

W związku z Państwa wystąpieniem z dnia 30 września 2020 r., znak V.511.509.2020.LK, dotyczącym regulacji ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (dalej również p.p.s.a.) związanych z zasadami rozliczania kosztów poniesionych z tytułu wniesienia skargi kasacyjnej informuję, iż szczegółowa analiza obowiązujących regulacji ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi nie wskazuje aby uzasadnione było podjęcia w chwili obecnej prac legislacyjnych w powyższej sprawie w zakresie urzędu Prezydenta RP.

Należy bowiem wskazać, iż zgodnie z art. 184 p.p.s.a., Naczelny Sąd Administracyjny oddala skargę kasacyjną, jeżeli nie ma usprawiedliwionych podstaw albo jeżeli zaskarżone orzeczenie mimo błędnego uzasadnienia odpowiada prawu. Poruszony przez Rzecznika Praw Obywatelskich problem odnosi się do drugiej przesłanki oddalenia skargi kasacyjnej, a mianowicie dotyczy sytuacji, gdy podstawy kasacyjne są w określonym zakresie zasadne, ale pozostają bez wpływu na treść rozstrzygnięcia, bowiem stwierdzone uchybienia są wynikiem wad uzasadnienia, a nie samego rozstrzygnięcia. Użyte przez ustawodawcę w art. 184 *in fine* p.p.s.a. sformułowanie zaskarżone orzeczenie mimo błędnego uzasadnienia odpowiada prawu oznacza, że rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji pozostaje w zgodności z treścią uzasadnienia i wnioskami wynikającymi z uzasadnienia.

Jak słusznie zauważył Rzecznik Praw Obywatelskich, w procedurze sądownoadministracyjnej nie ma przepisu, który umożliwiłby zaskarzenie wyłącznie uzasadnienia orzeczenia lub jego części, ponieważ zgodnie z art. 173 § 1 p.p.s.a., skarga kasacyjna przysługuje od wydanego przez wojewódzki sąd administracyjny wyroku lub postanowienia kończącego postępowanie w sprawie, z wyłączeniem przypadków, o których mowa w art. 58 § 1 pkt 2-4, art. 161 § 1 oraz art. 220 § 3. Oznacza to, że strona, pomimo że nie zgadza się przykładowo jedynie z częścią uzasadnienia sądu pierwszej instancji, to może je zakwestionować, ale w postaci zaskarżenia całego orzeczenia (rozstrzygnięcia), tj. sentencji i uzasadnienia. Mając zatem na uwadze, że uzasadnienie jest integralną częścią orzeczenia, Naczelny Sąd Administracyjny, rozpoznając skargę kasacyjną od orzeczenia sądu pierwszej instancji rozpoznaje ją w kontekście całości rozstrzygnięcia i nie może uwzględnić skargi kasacyjnej z powodu uchybień jedynie w samym uzasadnieniu. Uwzględnienie bowiem skargi kasacyjnej opartej na podstawie kasacyjnej dotyczącej naruszenia przepisów postępowania może mieć miejsce jedynie wówczas, gdy uchybienie to ma istotny wpływ na wynik sprawy (por. art. 174 pkt 2 p.p.s.a.). Tym samym przyjęcie zaproponowanej przez Rzecznika Praw Obywatelskich koncepcji zakładającej możliwość zaskarżenia samego, bądź części uzasadnienia orzeczenia skutkowałoby brakiem możliwości prawidłowego skontrolowania zaskarżonego skargą kasacyjną orzeczenia, które składa się zarówno z sentencji, jak i uzasadnienia. Jednocześnie wydaje się, iż koncepcja ta byłaby sprzeczna z podstawami do wniesienia skargi kasacyjnej, o których mowa w art. 174 p.p.s.a.

W wyniku oddalenia skargi kasacyjnej od orzeczenia, które mimo błędnego uzasadnienia odpowiada prawu, skarżący kasacyjnie, jako strona przegrywająca nie może domagać się zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, bowiem w przepisach ustawy Prawo o postępowaniu przez sądami administracyjnymi w postępowaniu przed Naczelnym Sądem Administracyjnym wprowadzona została tzw. zasada odpowiedzialności za wynik postępowania. Oznacza to, że strona wygrywająca może domagać się zwrotu niezbędnych kosztów postępowania kasacyjnego od strony przegrywającej (por. art. 203 i art. 204 p.p.s.a.). W sytuacji zatem oddalenia skargi kasacyjnej przez Naczelny Sąd Administracyjny, obowiązek zwrotu niezbędnych kosztów postępowania kasacyjnego będzie ciążył albo na skarżącym na rzecz organu, jeśli nieskutecznie zaskarżył on wyrok wojewódzkiego sądu administracyjnego oddalający skargę, albo na organie na rzecz skarżącego, jeśli nieskutecznie został zaskarżony wyrok takiego sądu uwzględniający skargę.

Należy przy tym zauważyć, iż zgodnie z art. 184 p.p.s.a., nawet w razie wskazania przez sąd kasacyjny, że należy poczynić odmiennie ustalenia odnośnie zakresu uzasadnienia, to finalne rozstrzygnięcie sądu uznaje co do zasady prawidłowość rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji. Oznacza to, iż pomimo skorygowania motywów uzasadnienia pozostaje w mocy rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji jako wydane zgodnie z obowiązującym prawem. Tak więc w tej sytuacji oznacza to, że strona wnosząca skargę kasacyjną, pomimo uzyskania zmiany motywów uzasadnienia pozostaje stroną przegrywającą w sprawie. Nie można więc zgodzić się, że orzeczenie takie dokonuje zmiany podstawowej reguły dotyczącej odpowiedzialności strony przegrywającej za koszty procesu.

Skoro zatem w postępowaniu przed Naczelnym Sądem Administracyjnym w zakresie zwrotu kosztów postępowania obowiązuje zasada odpowiedzialności za wynik postępowania i leży albo po stronie skarżącego albo organu, to nie można przyjąć, że w sytuacji oddalenia przez Naczelną Sąd Administracyjny skargi kasacyjnej od orzeczenia, które mimo błędnego uzasadnienia odpowiada prawu, to podmiot, który nie wnosił skargi kasacyjnej (a więc w takim stanie faktycznym strona wygrywająca) będzie zobowiązany do zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego na rzecz strony wnoszącej skargę kasacyjną, czyli *de facto* strony przegrywającej. Zasugerowana zatem przez Rzecznika Praw Obywatelskich nowelizacja przepisów ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi w tym zakresie wydaje się być niecelowa, gdyż całkowicie odbiega od przyjętych w postępowaniu kasacyjnym zasad dotyczących zwrotu kosztów postępowania między stronami postępowania.

Kancelaria Prezydenta nie planuje podjęcia prac legislacyjnych we wskazanym przez Rzecznika Praw Obywatelskich zakresie.

Z poważaniem,
Młodym Prezesa

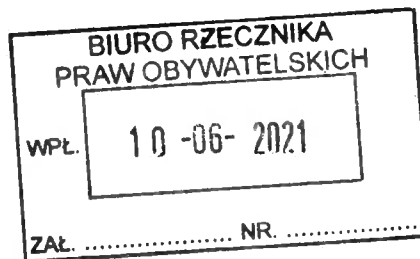
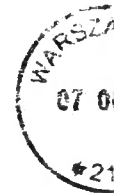

KANCELARIA PREZYDENTA
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sekretarz Stanu
MALGORZATA PAPROCKA

ul. Wiejska 10, 00-902 Warszawa

Kancelaria
Prezydenta
RP

R

(00)359007731111175371

(00)359007731111175371

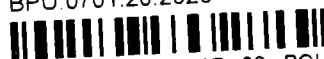

Poczta Polska

Opłata pobrana _____ zł _____ gr

2020

BPU 0701.20.2020

443656 2021-06-07 02 POLECONA

Pan Maciej Taborowski
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa